

GEERTEBRIEF

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Nr. 3 – mei 2020

Thema: In vuur en vlam

5
Worden
als een fontein

4
Het geluk zit in een
klein vuurtje

7
Een medepilaar,
niet te dicht bijeen

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Leesrooster.....	3
Het geluk zit in een klein vuurtje	4
Worden als een fontein	5
Mee stromen met de rivier	6
Een medepilaar, niet te dicht bijeen ..	7
Pinksterraam	9
Een eigen geluid	10
De vernieuwingspredikant stelt zich voor	13
Pinkstercantate	13
Uit de kerkenraad... ..	14
Schrijfactie Amnesty International.....	14
In memoriam	15
Van de penningmeester	15
Diaconale Geluiden en collectes	16
Oproep	17
De jeugd wil ook wat	18
Wijkorganisatie	19
Dalai Lama	19
Adressen en colofon	19
Kerkdiensten	20
Agenda	20
De titel is nog leeg	20

Van de redactie

We'll meet again

Voor dit pinksternummer van de Geertebrief kozen we vorig jaar al het thema *In vuur en vlam*. Wat heeft ons dat te zeggen, nu zo veel in het teken staat van de wereldwijde pandemie?

Veel meer dan je in eerste instantie zou denken. Pinksteren is het feest van bezieling en inspiratie, het in beweging komen, het zoeken naar wat ons verbindt. Te midden van verdriet, angst en onzekerheid spreekt er ook hoop op een nieuwe wereld uit.

Voor Pinksteren staat nog een gedeelte uit Exodus op het leesrooster. Florus Kruyne legt verbinding met het verhaal over de uitstorting van de Heilige Geest in het boek Handelingen. Het gaat om een proces van omvorming tot andere mensen. Na Pinksteren gaan we verder met teksten uit Mattheüs, met onder andere aandacht voor zaaien, oogsten en vertrouwen.

Alleke Wieringa constateert dat inspiratie en creativiteit ontvlamt als mensen samenkomen. En hoe houd je het vuur brandend zonder op te branden?

Met Toon Franken, Hans Kapteijn en Bart en Evelien Kooiman gingen we in gesprek over wat hen inspireert in deze bijzondere tijd. Zij putten hierbij uit verschillende bronnen. Voor de een zijn het kleine geluismomentjes of fietstochtjes, voor de ander vreugde die wordt beleefd aan literatuur of door het zien van mogelijkheden voor verandering.

In de rubriek *Eigen geluid* geeft een aantal lezers die werkzaam zijn in de zorg een inkijkje in wat hen op de been houdt in deze uitzonderlijke tijd.

Wij hopen dat ook dit jaar Pinksteren ons allen inspireert. Dat we vrijheid kunnen ervaren ondanks beperkingen. Dat we de verbondenheid kunnen blijven voelen. In het vertrouwen *We'll meet again!*

Trudy Schreuder Goedheijt, eindredacteur

Pinksteren en verder...

Pinksteren, 31 mei – Exodus 24

De verbondsluiting tussen God en het volk Israël. Veel opklimmen en afdalen. Veel heen en weer tussen God en mensen. Een delegatie gaat zelfs aan tafel (communie) met de Allerhoogste zonder verteerd te worden. Doet denken aan de vuurvlammen op de hoofden van de discipelen met Pinksteren die hen niet verbranden maar omvormen tot andere mensen. Misschien is dat wel de strekking van beide verhalen (Exodus en Handelingen 2) en horen ze bij elkaar: het omvormingsproces door het ter harte nemen en beoefenen van de 10 leefregels in steen vastgelegd, zo tastbaar en duidelijk mogelijk, hand in hand met een innerlijke omvorming waar in het Pinksterverhaal de schijnwerper op valt.

7 juni - Exodus 34: 4 – 9

Nog eenmaal Exodus. Op die drukbezochte berg die Mozes talloze malen beklimt, ligt nu het accent op God die neerdaalt en zich naar Mozes toe beweegt, ja naast hem komt staan en zelfs zijn naam onthult. Ongekende nabijheid.

14 juni - Mattheüs 9: 35 – 10: 15

We stappen over naar Mattheüs. De tijd na Pinksteren tot de 1e Advent is in de klassieke kerkelijke traditie 'groene tijd', de tijd waarin 'het Koninkrijk van God' aan het groeien is onder ons mensen.

We lezen in Mattheüs dat er veel te oog-

sten is, maar dat er zo weinig mensen zijn om in te zetten voor de oogst. Eerst de mensen vinden die bereid zijn en capabel, net als in elke geloofsgemeenschap.

21 juni - Mattheüs 10: 16 – 33

De volgelingen van Jezus zullen het niet gemakkelijk krijgen. Wees niet bang, je wordt beschermd.

28 juni - Mattheüs 10: 34 – 42

De volgelingen van Jezus zullen te maken krijgen met scheiding der geesten. Het is onvermijdelijk. De eerste remonstranten wisten daarover mee te praten.

5 juli - Mattheüs 11: 25 – 30

De uitnodiging aan 'allen die vermoeid en belast zijn' om hun toevlucht te nemen tot de goddelijke compassie, belichaamd door Jezus en wie hem wil volgen.

12 juli - Mattheüs 13: 11 – 9 en 18 – 23

Meer over de groei van het 'Koninkrijk van God' onder ons aan de hand van de gelijkenis van het zaaigoed. Het zaad dat goed terecht komt, draagt zo overvloedig vrucht dat het opweegt tegen al het zaad dat niet tot ontkieming komt.

19 juli - Mattheüs 13: 24 – 30 en 36 – 43

Aparte aandacht voor het 'onkruid'. Het koren en het onkruid kunnen pas als ze beide volgroeid zijn uit elkaar gehaald worden. Een zwart-wittegenstelling tussen het ene en het andere soort mensen. Lastig!

26 juli - Mattheüs 13: 44 – 52

Er is sprake van een schat in de door Jezus

getekende spiritualiteit. Er is iemand die er alles voor over heeft om die schat te verwerven. Wat is zo kostbaar dat je er alles voor over hebt?

2 augustus - Mattheüs 14: 13 – 21

Hoe wordt wat we bezitten, méér? Albert Schweitzer zei ooit: 'Geluk is het enige wat zich verdubbelt als men het deelt.'

9 augustus – Mattheüs 14: 22 – 33

Jezus loopt over het water. Wanneer de angst ons bevangt verliezen we het vertrouwen dat ons vleugels gaf. Hoe kom je weer terug in het vertrouwen?

16 augustus - Mattheüs 15: 21 – 28

Zijn we hier getuige van hoe Jezus met een vernauwde blik door toedoen van de moeder (der wanhoop) van een vrouw, tot een ruimer inzicht komt?

23 augustus - Mattheüs 16: 21 – 27

'Wie zijn leven wil redden, zal het verliezen. Wie zijn leven (om mij) verliest, zal het vinden.' Een lastige, raadselachtige en diepe waarheid.

30 augustus - Mattheüs 17: 14 – 20

De aan- of afwezigheid van vertrouwen, al is het maar zo miniem als een mosterdzaadje, maakt het verschil, altijd, overal.

6 september - Mattheüs 18: 15 – 20

Wat een inzet om iemand op het goede spoor te krijgen!

En waar twee of drie mensen in mijn naam bij elkaar zijn daar...

Florus Kruyne

Het geluk zit in een klein vuurtje

Graag stook ik een vuurtje in de daartoe omgebouwde gastank-metschoorsteen in mijn achtertuin. Ik hou van de gloed en het geknetter, het fantastische wervelende oranje-roodzwart in de smeulende as als het laat wordt en ik het vuur langzaam uit laat gaan. En de geur van de rook! Hmmm! Kan me niks schelen als ik dat de volgende dag nog in mijn kleren ruik. Mij kun je altijd porren voor een vuurtje. Een vuurtje brandt het beste als het hout goed droog is en als er meerdere blokken zijn waar-tussen de vlammen kunnen ontstaan.

foto: Saskia Wieringa Hildebrand

‘Eenpitters’

Zo werkt het in gesprekken en samenkomsten tussen mensen ook: het inspirerende en de creativiteit ontvlamt als je bij elkaar bent. En als eenieder diens best doet om ook een ‘blokje op het vuurtje van het gesprek’ te leggen. Door de beperkingen in verband met covid 19, zijn we allemaal eenpitters geworden. We spreken elkaar op afstand en je moet ervoor waken dat mensen te dichtbij komen. Ik merk dat er daardoor, ook al spreek je met je liefste vriendinnen, een soort rem op het gesprek zit. Het spontane is er even niet. Ook in de digitale vergaderingen merk je het: er is over het algemeen een goede focus – want niemand wil het te lang laten duren - maar het

bevordert niet de creativiteit. Er wil niks ontvlammen.

Elk nadeel.....

Mooie bijkomstigheid is wel dat velen nu tijd hebben om klussen te doen die eigenlijk al veeeeel eerder hadden moeten gebeuren. Het opruimen en ontstoffen van de zolder van de Geertekerk was er zo eentje. Aldus geschiedde. Naast een berg ouwe meuk werden er ook boeiende foto's gevonden en de ontwerptekening van het Mozesraam door de schilder en graficus Johan Dijkstra. Tegelijkertijd ontvingen we van student kunstgeschiedenis PETER HANEGRAAF, een scriptie over de samen-

hang van de drie glas-in-loodramen in onze kerk: ‘Een zwijgende preek, een gebed zonder woorden; het protestantse karakter van Johan Dijkstra’s ramen in de Geertekerk te Utrecht’.

Toeval?

Wel mooi dat de ‘bliksemschicht-omgeven’ Mozes zich nu meldt. Het boek Exodus, waarin hij een van de hoofdrolspelers is, staat tot Pinksteren centraal in onze digitale diensten. Rabbijn Jonathan Sacks merkt op dat de belangrijkste kwaliteit van Mozes was dat hij ‘in vuur en vlam’ kon raken over onrecht en situaties waarin onschuldige mensen lijden. ‘God wil niet dat we het lijden van onschuldigen begrijpen, maar dat we vechten voor een wereld waarin onschuldigen niet langer lijden’, schrijft Sacks. Laat daar nu het raam recht tegenover het Mozesraam in de Geertekerk over gaan. Toeval? Het komt opeens wel erg mooi bij elkaar.

Vlam in de pan

Met Pinksteren wordt verhaald hoe Jezus’ leerlingen totaal verslagen waren door het verlies van hun geliefde vriend en rabbi. Totdat het joodse Wekenfeest aanbreekt en zij weer bij elkaar zijn in Jeruzalem. Op de een of andere manier slaat daar de vlam in de pan – ze beseffen dat zij er zelf op uit moeten om te doen wat Jezus deed, en dat hij zo verder kan leven in hun harten en daden. Ze krijgen de geest: een vurig verlangen om er op uit te gaan met dit verhaal en zijn manier van leven, maakt zich van hen meester. In het Pinksterraam van Dijkstra (zie pag. 9) zie je dat hun grauwe gestalten verlevendigd worden met de felle kleuren van het vuur en de beweeglijke wervelingen van wind, die hen wakker geschud hebben.

Heilig vuur

Als je met heilig vuur speelt dan is het uitkijken geblazen dat je je vingers er niet aan brandt. Het kan doorslaan naar een blind

Lees verder op pagina 17, rechterkolom

Worden als een fontein

Ruim een jaar is Toon Franken actief betrokken bij de Geertekerk. Toen hij in de buurt kwam wonen, vroeg hij zich af wat er voor iets zat in die kerk. “Zo'n oude plek van energie en toewijding vind ik mooi. Toen ik als jongere meedeed aan een voettocht naar Den Bosch van Pax Christi vond ik het fantastisch om van verre al de Sint Jan te zien. En dan met al die andere jongeren bij zo'n betekenisvolle plek aan te komen. Nee, ik kende de remonstranten niet, maar ik was nieuwsgierig.”

Traditie voor deze tijd?

“Ik zal die nieuwsgierigheid toelichten. Ik kom uit een rooms-katholiek gezin. We waren op een vrije manier bezig met kerk en geloof. Toen ik bouwkunde ging studeren in Eindhoven belandde ik in de oecumenische setting van de studentengemeente daar. Zo maakte ik kennis met de protestantse traditie. Daarna kwam ik in een fase van persoonlijke ontwikkeling, het nadenken over wat er binnen in mij leeft. Dat werd ook een spirituele ontwikkeling om het goddelijke in mij te leren kennen. Uiteindelijk heb ik mij, samen met mijn partner Mark, verbonden aan een spirituele gemeenschap. We waren bezig met zingeving, met diepte van leven. Het was een experiment rond persoonlijke ontwikkeling, gecombineerd met een intense manier van samenleven, een modern klooster.

Dankbaar

Na 12 jaar vonden we daar niet meer wat we zochten en zijn we naar Utrecht verhuisd. Ik ben dankbaar voor het vele dat het mij gebracht heeft. Na deze laatste tocht buiten de christelijke traditie ben ik nu nieuwsgierig geworden naar het antwoord op de vraag of, en zo ja wat mijn oorspronkelijke traditie te bieden heeft voor deze tijd. Ik dacht dat het voor mij verleden tijd was, maar het werd mijn nieuwe vraag: Als de samenleving opnieuw begeesterd wil worden, kan dat dan vanuit de

christelijke traditie? Nu ben ik dus 'op ontdekkingsreis' bij de Geertekerk, of dit voor mij de plek is om met anderen rondom deze vraag bezig te zijn.”

Dienstbaarheid en diepte

“En tegelijkertijd wil ik ook onderzoeken hoe ik me kan verhouden tot God-in-relatie. Hoe je daarover kunt spreken in beelden en metaforen. Is er (nieuwe) taal die binnenkomt bij mij, bij andere zoekers? Ik ontdekte Christiane Berkvens (remonstrants predikante, overleden 2017), fascinerend! Juist vanwege mijn zoektocht naar antwoorden ben ik blij dat ik gevraagd ben voor de werkgroep Eredienst. Ik wil graag meedenken over hoe je geraakt kunt worden door het mysterie en van betekenis kunt zijn voor waar de samenleving naar toe gaat.”

Fontein

“Ik ben nog verkennend in de Geertekerk. Ik ontmoet prachtige mensen, zing met plezier in de cantonier en geniet momenteel van alles wat online doorgaat. Ik heb ook wel vragen over ons doen en laten. Als ik bijvoorbeeld denk aan het avondmaal in de Geertekerk dan zie ik vooral dat het praktisch goed georganiseerd is, maar ik mis diepte. De taal in de kerk vind ik erg gericht op troost. Alsof wij in grote droefheid

zitten. Nu is er momenteel veel leed, maar voor mij is Gods aanwezigheid vieren ook het vieren van levendigheid en expressie. De uitbundigheid van de lente, de schoonheid van de muziek, daar is het goddelijke te zien. Waar de vreugde van expressie is, daar is God. Worden als een fontein, die ontvangt en weer doorgeeft in een eindeloze stroom. Dat is onze essentie en daarin kunnen we gemeenschap zijn. Wat ieder doorgeeft, het is uniek en allemaal van waarde. En ja, in deze tijd is het soms best lastig om te blijven stromen.”

Potentieel

“Ik werk als organisatieadviseur en heb met een paar collega's een eigen bedrijf. Ik adviseer vooral over verandering, met name op het gebied van zelfsturing. Nu veel mensen thuis werken, is er vanzelf emancipatie op dit gebied merkbaar. Voor mijzelf vond ik het eerst lastig om te merken dat er trainingen worden afgezegd: de agenda leeg raakt, je gaat je zorgen maken over je bedrijf en brood op de plank. Maar behalve angst en onzekerheid voel ik ook opwindend. Alles kan blijkbaar anders. We kunnen zonder vliegwezen, de snelweg is rustig en commercie staat minder centraal. We reorganiseren ons leven allemaal. De reden is vervelend en de gevolgen zijn voor sommigen ook ernstig, maar we hebben groot veranderpotentieel!”

Wens

“Tegelijkertijd vraag ik mij af of we straks weer terug gaan naar 'normaal' of dat we iets gaan veranderen voor een mooiere toekomst en wat dan? Daar zou ik ook met de gemeente over willen nadenken. Het is zo'n trage vraag die langzame ontmoetingen vereist, wat in deze tijd lastig te organiseren is. Maar ik vind het essentieel om hierover na te denken. Mijn Pinksterwens is dan ook dat we volte ervaren en met elkaar richting zoeken voor een toekomst die mogelijk is.”

Ineke Ludikhuizen

Mee stromen met de rivier

Wanneer ik Hans Kapteijn voorlees wat de dikke Van Dale zegt over 'in vuur en vlam (staan)' – hevig branden/opgewonden zijn – reageert hij: "Ik sta nooit in vuur en vlam". Tja, daar zit je dan als interviewster ... Desondanks volgt een interessant gesprek met de voormalige secretaris van de RGU over genoemd thema.

Warm lopen

Hans licht zijn eerste reactie toe: "Ik sta nooit in vuur en vlam in de zin van enthousiast ergens aan beginnen. Ik ben meer relativerend, afwachtend. Eerst even nadenken, wát vind ik leuk. Muziek en boeken, daar word ik wel enthousiast van. In vuur en vlam is te sterk voor mij, te impulsief."

Hans is wel degelijk ergens warm voor te krijgen. Gevraagd naar waar hij blij van wordt: "Ik lees veel boeken en hou recensies bij. Eén of twee keer per week ga ik naar de boekwinkel, ik koop het liefst nieuwe boeken, geen tweedehands. Ik koop meer boeken dan ik kan lezen, er ligt een stapel van 20-30 boeken die ik nog moet/wil lezen."

Hans leest vaak meerdere boeken tegelijkertijd. Wat voor boeken? "Heel veel boeken van dode schrijvers – dan komt er niks meer bij en kan ik alles van zo'n schrijver lezen. Bijvoorbeeld Thomas Mann, Joseph Roth en Virginia Woolf." Aangemoedigd door het heerlijke zitten in de zonnige tuin weidt Hans enthousiast uit over Joseph Roth, over een andere verzamelaar van Roth, "en dan komen er toch weer dingen uit van Roth die ik dan wil lezen ..."

"Ik lees veel, tussen de middag een uurtje, 's avonds een paar uur. Nu lees ik een boek over Middeleeuws koken, geschreven aan de hand van dagboeken en recepten uit die tijd. Heel interessant."

Ritme in coronatijd

Waar haal je inspiratie vandaan in deze crisistijd? "Ik doe een cursus Hebreeuws nu. Via internet met een boek erbij: 'Hebreeuws leer je zo'. Hier loop ik warm voor. Ik volg colleges op internet. Er is een hoogleraar die iedere dag iets uit de Bijbel op internet zet dat je kunt volgen. Hij leest de Bijbeltekst voor en geeft commen-

taar. Dat probeer ik te volgen, het is een soort meditatiemomentje. Ik ben in januari al begonnen, dus nog vóór de coronacrisis. Maar dat komt nu goed uit."

We spreken over de vreemde tijd waar we ons nu in bevinden en dat het zinvol blijkt als je een ritme in de dagen kunt houden. Hans reageert: "Ik ben met pensioen en heb al wel een ritme. Dat is anders als je nog werkt, denk ik, als je kinderen hebt, een bedrijf waar je je zorgen over maakt." Hans heeft een basisritme waarbij de zondag anders is dan de andere dagen, hoewel hij wel merkt dat dat afvlakt nu er geen (fysieke) kerkdiensten meer zijn.

Mis je de Geertekerk? Hans gaat – ook nu hij geen secretaris meer is – nog met enige regelmaat naar de kerk voor de post en de ledenadministratie. "Het is dan fijn om in

de kerk te zijn maar 'ik ga niet biddend op m'n knieën door de kerk, hoor'. Ik realiseer me hoe belangrijk de kerk voor me is. Het daar zijn met anderen, de gemeenschap." En Radio Geertekerk? "Ja, dat vind ik ook mooi maar 't kan die gemeenschap, het fysiek samenzijn, niet vervangen."

Inspiratiebronnen

Heb je nog meer inspiratiebronnen? "Ja, muziek luisteren, ik ga zo nu en dan naar (pop) concerten. Ik hou veel van America muziek: country, folk, blues in een modernere uitvoering, bijvoorbeeld van de Canadese groep 'The Cowboy Junkies' (uit 1988, ze bestaan nog steeds). Het is een beetje afstanelijke, bedwelmende muziek, tijdloos. Ik heb vroeger nooit iets gehad met klassieke muziek. Maar sinds onze dochter aan de cello verslingerd is geraakt, ben ik me daarin ook gaan verdiepen. Langzame, bedachtzame muziek, zoals van Sati bijvoorbeeld, vind ik wel mooi." Dat bedachtzame past wel bij de eerste opmerking

van Hans aan het begin van dit gesprek: hij staat niet direct in vuur en vlam. "Het is meer mee stromen met de rivier dan dat je erin springt."

Vuurtje brandend houden

Zijn er dingen in coronatijd die jouw brandende vuurtje bedreigen? "De grote hoeveelheid informatie, vooral in het begin. Toen wilde ik alles weten over corona, nu minder." Maar er is ook ruimte gekomen, de vakantieplannen om naar Engeland te gaan in de zomer hoeven niet meer uitgewerkt. Hoe ga je je vuur brandend houden? "Ik relatieveer en dat helpt. Het mooie weer helpt ook erg. Want als je in de rij moet staan, sta je lekker in de zon. Het maakt wel verschil of je in je regenpak de deur uit moet voor een halfje brood."

Marie Anne Dekker

Een medepilaar, niet te dicht bijeen

“Het licht viel op de muren als een slappe kwast. Zo’n kwast, geladen met net iets te weinig verf. Het was de vijfde week van de maatregelen van de regering tegen de verspreiding van het virus. Binnen was alles half-half: het kon rustig blijven, maar de kinderen konden elkaar ook zo maar in de haren vliegen. Het hield het midden tussen stilte voor de storm en een saaie herfst. Omdat er toch gewerkt moest worden, besloot ik de touwtjes maar in eigen handen te nemen en mijn opdracht te outsourcen naar de dichtstbijzijnde bron van creativiteit. Mijn nageslacht. Zij bedachten een verhaal. Hun wonderwereld raakte mij diep.” Zo begint een audioverhaal van Bart Kooiman (34), geïnspireerd door de fantasiewereld van zijn kinderen. Een verhaal over een superheld en een eenhoorn.

Het is verbazingwekkend dat Bart hier nog tijd voor vindt in zijn drukke bestaan, waarin hij, zijn vrouw Evelien Kooiman-Dijkstra (35) en hun drie kinderen worden geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus. Leven Evelien en Bart echt in een sprookjeswereld? Hoe houden zij het heilig vuur in deze bizarre tijd brandend? We volgden hen een paar dagen in deze bijzondere periode.

Donderdag 12 maart: de eerste persconferentie

Bart: “Toen bekend werd dat de scholen gingen sluiten, was ik net één dag minder gaan werken om me toe te kunnen leggen op het ondernemerschap als stemacteur. Veel gedachtes vochten om aandacht in mijn hoofd. Ik wil graag scenario’s overzien in weken, maanden, jaren. Nu moest ik alles doen om de komende twee dagen goed voor elkaar te krijgen. Ik ben van nature chaotisch en heb me aangeleerd om gestructureerd te zijn. Ik merkte dat ik de chaos moest zien te omarmen. Dat is me

aardig gelukt, hoewel ik soms toch het gevoel heb tekort te schieten.”

Evelien: “In het begin was ik heel erg zoiende. Waar doen we goed aan? Ga je nog naar je werk of blijf je thuis? Het was fijn toen er van bovenaf duidelijkheid kwam. Daar kon ik me vrij snel bij neerleggen, hoewel het wel hectisch is met drie kinderen (van 6, 4 en 1 jaar) de hele tijd thuis. Hoe geef je ze allemaal genoeg aandacht? Ik vind het bijzonder om een inkijsje te krijgen in het schoolleven van onze kinderen Teije en Jinthe. Niet dat ik nieuwe dingen over ze heb ontdekt. Ik krijg de bevestiging dat de leerkrachten het heel goed zien.”

Bart: “We werken allebei parttime, maar nu moesten we onze werkzaamheden allebei halveren. Regelmatig zitten we ’s avonds nog te vergaderen, als we daar de ener-

gie nog voor hebben na een dag werken en met de kinderen en school bezig zijn. Onze jongste zoon Felix is ’s nachts nog vaak wakker, dus de pijp is weleens leeg. Gelukkig is er begrip van onze werkgevers. Het scheelt ook dat we allebei bij organisaties in de zorg werken. Ik werk voor de werkgever van huisartsen in opleiding; Evelien voor de beroepsvereniging voor mondhygiënisten.”

Evelien: “Op 15 maart zouden we onze drie kinderen tegelijk laten dopen, maar dat werd op het laatste moment afgeblazen. We weten niet wanneer dit doorgang kan vinden en hoe dit eruit zal zien. Allemaal op anderhalve meter? Of, zoals ik op internet al tegenkwam, met een dominee die met een waterpistool de dopeling nat spuit?”

Bart: “De week ervoor waren we druk be-

zig onze kinderen te overtuigen om gedoopt te worden. De oudste twee zaten er niet op te wachten. Nu zat ik met Marthe op de dag van de doop bij ons op zolder om de teksten voor de eerste Geertecast in te spreken en zat ze later bij ons aan de lunchtafel met de kinderen gedachtes uit te wisselen over de doop.”

7 april: de week voor Pasen

Bericht van Bart: “Ha Gerard, vanmiddag door mijn rug gegaan. Vanwege de ingenomen pijnstillers weet ik niet of ik vanavond in kan spreken voor de tweede podcast.”

Bart: “We hebben thuis wel een zekere modus gevonden, maar alles gaat continu maar door. De momenten voor mezelf zijn maar spaarzaam. Ontspanning vind ik in de fietstochtjes naar mijn werk. Een uitkomst is ook dat we voor onze kinderen de wintertijd hebben aangehouden. Dat levert ons soms toch nog een uurtje extra slaap op. Ik merk dat ik onze eigen situatie meer ga relativiseren als ik naar de mensen om mij heen kijk. Een vriendin met drie kinderen die thuis aan het uitzieken is van het coronavirus. Een vriend die alleen thuis zit en nu geen sociale contacten heeft. Dan prijs ik me gelukkig dat we elkaar hebben. Evelien houdt het vuur in mij wakker door haar kalmte te bewaren. Ik kijk vanuit mijn positie naar een medepilaar of zoals de Libanese schilder en dichter Khalil Gibran het verwoordt in onze trouwtekst: *‘Want alleen de hand des levens kan je harten bevatten. En staat tezamen, maar niet te dicht bijeen: want de zuilen van de tempel staan ieder op zichzelf, en de eik en de cipres groeien niet in elkanders schaduw.’*”

Evelien: “Ik word gedreven door kleine geluksmomentjes thuis. Dat de kinderen meer naar elkaar toegroeien en dat we nu intensiever contact met onze burens hebben. Echt van betekenis voor elkaar kunnen zijn. Ik haal ook steun uit de podcast van de Geertekerk. Ik vind het heel waardevol om op die manier met elkaar in verbinding te staan. Ik vind het knap en mooi hoe mensen zich in zo’n podcast kwetsbaar durven op te stellen.”

Bart: “Ik genoot van het werken met Teije en Jinthe aan een luisterboek. Jinthe begon meteen over de eenhoorn, Teije over een superheld. Toen was het de vraag hoe we het verhaal spannend konden maken. Aangezien ze erg met vulkanen bezig zijn, kwam eenhoorn bijna met haar pootje in de lava terecht en komt superheld haar redden.”

‘Toen deed eenhoorn iets dat ze nooit eerder had geprobeerd. Ze gebruikte de magische kracht van haar hoorn. Die gloeide roze op en maakte een baan vrij van schitterend licht. Dwars door de as- en stenenregen heen. Superheld vloog zo snel hij kon naar eenhoorn toe, tilde haar op en in een magische bubbel van sterren vlogen ze langzaam weg van de vulkaan.’

3 mei

Bart: “Het was knetter zwaar de afgelopen week. We zaten thuis in quarantaine omdat ik met een zware keelontsteking kamp. Nu merk ik wat voor roofofbouw deze periode op mijn lichaam heeft. Natuurlijk gingen alle coronabellen meteen af. Het is bizar om mee te maken. Iedereen wil alles van je weten of vindt er iets van, voortkomend uit hun eigen angst. Het maakt mij duidelijk wat de impact is van het coronavirus. Mijn schoonouders hebben onze oudste kinderen teruggebracht van een logeerpartijtje.

Ik zat boven te wachten tot ze weer weg waren. Het voelt heel slecht. Je bent continu aan het improviseren en twijfelt steeds aan je keuzes.”

Evelien: “Het was een gekke week. Je weet toch niet 100 procent zeker of het geen corona is. Je zit in een bizarre situatie, maar daar komt nog een situatie bij waar je ook mee moet zien te dealen. Ik word daar onzeker van. Als dit weken zo door was gegaan, had ik echt op mijn tandvlees gelopen. Ik ben benieuwd hoe het met de scholen gaat verlopen. Bestaat er geen kans dat kinderen daar het virus oplopen? Vooral naar mijn ouders toe vind ik dat heel spannend. Zij willen het oppassen graag weer oppakken, maar wij willen ze niet onnodig aan risico’s blootstellen.”

Bart: “Ik maak me zorgen om de sociale verhoudingen, nu we langzaam stap voor stap uit de lockdown gaan. Ik merk het aan de toon waarop ouders in actie komen tegen het schoolbestuur vanwege hun besluit om halve dagen aan te bieden aan de leerlingen. Ik voel het ook in de winkels, waar mensen lakser omgaan met de regels en andere mensen nog meer gespannen raken.”

Het sprookje van Bart eindigt met de trouwde woorden: ‘Ze leefden nog lang en gelukkig.’ Laten we daar maar vertrouwen uit putten!

Gerard van den Berg

Pinksterraam

De redactie kreeg net voor de deadline van deze Geertebrief het bericht dat Peter Hanegraaf als onderwerp voor zijn bachelorscriptie kunstgeschiedenis had gekozen voor de glas-in-loodramen van onze kerk. De scriptie is geschreven en ons toegestuurd door deze (64-jarige!) student aan de Universiteit Utrecht.

Uiteraard zijn er allerlei ideeën om aandacht te besteden aan de scriptie en de auteur daarvan. Om u alvast nieuwsgierig te maken lichten we een tipje van de sluier op. Wat heeft Hanegraaf gedaan? Heeft hij iets nieuws ontdekt? Wat zegt hij over het Pinksterraam dat nu natuurlijk extra in onze belangstelling staat? In de volgende nummers van de Geertebrief zullen we er nog meer aandacht aan geven.

De titel van de scriptie zegt al veel: *Een zwijgende preek, een gebed zonder woorden. Het protestantse karakter van Johan Dijkstra's glas-in-loodramen in de Geertekerk te Utrecht.*

De conclusie van Hanegraaf is dat de ramen typisch protestant zijn en dat ze aansluiten bij de ideeën van Maarten Luther. Een van die protestantse kenmerken is dat de communicatie tussen het goddelijke en de mensen niet verloopt via intermediairs (Maria, heiligen), maar rechtstreeks. Dat wordt verbeeld door de lichtstralen die volgens de kunstenaar niet vanuit het symbool voor God bovenin komen, 'maar van omhoog, als het ware vanuit een oneindig punt – de Onzienlijke God'.

De drie driehoeken boven in het midden bestaan uit een doorlopende lijn. Een verbeelding van de drie 'gestalten' van het goddelijke. De eerste en de laatste letter van het Griekse alfabet zijn ook bovenin te zien. Ze verwijzen naar teksten uit het boek Openbaring ("Ik ben de alfa en de omega..."). Het joodse Pinksterfeest is een oogstfeest; daarnaar verwijst de korenschoof met twaalf aren, ook bovenin. Daaronder zie je de duif die vlammen uitwerpt op twaalf mannen. Elf staan met het gezicht naar de kerkganger; eentje staat er andersom. Die ene gaat straks de menigte buiten toespreken. Allemaal hebben ze een eigen vlam op het hoofd gekregen. Ze maken verschillende gebaren die hun persoonlijk enthousiasme (letterlijk: in God zijn) verbeelden.

De lichtstralen komen terug in de andere ramen. En samen vormen ze de geschiedenis van God met mensen (van alleen het volk Israël tot de hele wereld aan toe). Wat de ramen ook verbindt is een opdracht die Johan Dijkstra ziet voor 'de protestantse kunstenaar, die steeds ruimte geeft aan het menselijke in de heilsgeschiedenis, zodat in de uitbeelding een sterk individueel element komt te liggen'.

De bewoordingen waarin de kunstenaar, maar ook de scriptieschrijver, zich uitdrukken, staan best ver van mijn (en wie weet

Foto: Peter Hanegraaf

uw) bed. Maar als je een beetje door de woordenbrij, de theologische terminologie en de onbekende begrippen heen weet te kijken, zie je dat de ramen op een prachtige manier in onze kerk passen. Alleen al vanwege de nadruk op individueel geloof en persoonlijke inspiratie.

Ineke Ludikhuizen

Een eigen geluid over inspiratie in coronatijd

In de vorige Geertebrief nodigden wij de lezers uit om mee te schrijven over het thema *In vuur en vlam*. In deze rubriek leest u de bespiegelingen van een aantal lezers, velen van hen werkzaam in de zorg, wat hen op de been houdt, wat hen inspireert in deze coronatijd.

Thomas Borggrefe

Alles lijkt nu anders. Zo besloot een vrouw bijvoorbeeld om bij haar partner in het verpleeghuis te gaan wonen (zij is dus ook in quarantaine). Mensen worden ook heel creatief in het contact met hun geliefden: muziek voor het raam, brieven, beeldbellen, met een hoogwerker moeder met haar verjaardag feliciteren. En mijn werk als geestelijk verzorger in het verpleeghuis is ook ingrijpend veranderd. Begeleiding van coronapatiënten en hun naasten vraagt veel. Zorgmedewerkers staan onder druk en willen hun verhaal kwijt. Het lopend werk gaat door ... Dagelijks bel ik met mensen die er verdrietig over zijn dat er geen bezoek mag komen. "We zijn nu 50 jaar getrouwd, nog nooit hebben we elkaar vier weken niet gezien." Ze zijn blij over het (beeld)bellens, even de vertrouwde stem of even bij het raam staan zwaaien, maar het neemt het gemis niet weg. Er zijn vragen, angsten, verdriet: Zal hij mij straks nog herkennen? Gaat hij in die tijd niet nog meer achteruit?

Nu ik mensen in crisistijd spreek, ervaar ik ook hoe mensen veerkracht ontwikkelen. Naast verdriet is er ook hoop, relativering, nuchterheid. "Weet je, iedereen heeft het op het moment zwaar" of "Het is niet anders, we moeten er het beste

van maken." Een vrouw vertelt dat zij met haar man op een andere manier verbinding zoekt. Van afstand kun je ook 'zielsverbinding' ervaren. Zij mediteert elke dag en stuurt liefde naar hem toe. Bellen met mensen in deze situatie is dankbaar werk, bijna elk telefoontje wordt afgesloten met de woorden: "Bedankt voor je telefoontje, voor je luisterend oor." Mensen zijn blij dat ze even hun verhaal kunnen doen. Opeens zegt iemand aan het eind van het gesprek: "Het is toch zwaar om de hele dag naar verdrietige mensen te luisteren." Op mijn gezicht verschijnt een glimlach, wat lief dat zij dit zegt. Een vrouw vraagt door de telefoon: "Wilt u met mij bidden?" Mijn eerste belgebed, heel eenvoudig, nooit eerder gedaan.

Het is belangrijk in deze tijd van crisis goed je evenwicht in de gaten te houden. Ge-

lukkig werken we in onze zorgorganisatie met een 'maatjes-systeem'. Ik heb een psycholoog als maatje. We bellen elkaar twee keer per week en kijken hoe het met ons gaat, wat we mee hebben gemaakt, wat zwaar was en wat ons energie heeft gegeven. Voor mij zijn ook de volgende aandachtspunten belangrijk: Neem ik genoeg tijd om te herstellen? Waar haal ik de energie vandaan? Wat zijn hulpbronnen voor mij? Hoe zorg ik goed voor mezelf? En dan is er nog het warme nest van mijn gezin. "Kom, we gaan een spelletje doen, even met elkaar een film kijken, in de tuin werken ..." Elke dag luister ik naar muziek, lees ik gedichten en wandel of fiets ik. Aan het einde van dag benoem ik één ding waar ik me machteloos over voel en één ding waarvoor ik dankbaar ben. Noem het gebed, bezinning of mijmering.

Nel Cornelissen

Ik heb al dertig jaar een tuin. Het is een mooie lap grond op een terrein langs de Minstroom. Ik vind daar midden in de stad rust. 's Avonds ga ik er vaak zitten. Dan rook ik een sigaar, drink een glas port of wijn, luister naar de vogels, zie overal gordijnen dicht en lichten uitgaan en hoor de kikkers kwaken. De natuur heeft een eigen tempo en gaat altijd door, ook in deze tijd. In de kerk is alles anders, maar op de tuin is het gewoon als altijd. Ik hoef niet altijd in de tuin te werken van mezelf. Natuurlijk,

wil je voldoening uit je tuin halen dan moet er wel wat gebeuren, maar niet altijd. De kerk is voor mij trouwens ook een soort tuin. Als alle stoelen eruit zijn en de zon staat op de ramen, of als het donker is en de kerk verlicht - prachtig! Kerk en tuin, die geven mij inspiratie. Ik heb vaak last van drukte in mijn hoofd. Dan ga ik naar de kerk of de tuin. De plantenmarkt en mijn vaste leveranciers daar mis ik enorm. Ik maak me zorgen over al die bedrijven. Gaan ze het wel redden? Ik hoop echt dat

ze binnenkort weer op het Janskerkhof zijn op zaterdagmorgen. Die anderhalve-meter-economie is best mogelijk daar.

Florentine Geluk

Het is een troosteloos gezicht de laatste weken. Het altijd zo druk bezochte Plein, het hart van één van onze zorglocaties, met de mooie nieuwe gekleurde zitjes, het cafeetje op de hoek en het nabijgelegen restaurant, ligt er maar stil en levenloos bij. Als je vanaf het Plein naar boven kijkt, zie je de omringende afdelingen tot vijf hoog. Geen mens te zien, de deuren zijn gesloten. Als geestelijk verzorger spreek ik achter deze gesloten deuren met de mensen die daar verblijven.

“Als het zo gaat, dan hoeft het voor mij niet meer”, verzucht één van onze bewoners. Zijn echtgenote en kinderen mogen niet meer op bezoek komen. Terwijl ze eerder bijna dagelijks bij hem kwamen voor mantelzorg, een gesprek en een knuffel. Ik zie een ontredderde man, zijn ogen, als spiegel van zijn ziel, staren som-

ber in de verte. Blijkbaar neemt zijn veerkracht af. Dat wat voor hem het meest van waarde is, wordt hem ontzegd. Er zijn weinig alternatieven, wegens zijn slechte zicht en gehoor is beeldbellen niet mogelijk. Er staat een onuitgepakte tas op tafel met gewassen kleding en wat kaarten. Hij vraagt of ik hem de kaarten wil voorlezen, want daar hadden ze nog geen tijd voor genomen. Er verschijnt een glimlach op zijn gezicht als één van de kaarten van zijn dochter blijkt te zijn; “Pa, we denken aan je, er zit iets lekkers in de tas, hou alsjeblieft vol. We houden van je!” We spreken over hoe hij deze tijd beleeft en waar hij naar verlangt. Bij de vraag hoe hij het, ondanks alles, volhoudt, blikt hij terug op eerdere momenten in zijn leven waarin hij het moeilijk had: “Ik ben altijd gewoon doorgegaan, je kan toch niet anders?”

Zo zijn er vele voorbeelden van eenzaamheid, mensen die geïsoleerd moeten worden verpleegd, niet meer naar buiten mogen. Mensen die niet begrijpen wat er gebeurt, die in de laatste fase van hun leven geen verbinding meer voelen met wat hen het meeste lief is. Dit meemaken als zorgverlener, welke functie je ook hebt, doet pijn.

Als ik naar huis ga dan heb ik een heerlijk lange autorit voor de boeg. Vol muziek, uit de speakers klinkt de weemoed van Bach en de intense trancemuziek van Armin van Buuren. Ik heb het nodig om te laten gaan en weer bij te komen. Thuis wacht mijn verhaal, mijn man en kinderen. Het leven gaat verder.

Lennard Lamers

Al 35 jaar ben ik verpleegkundige, inmiddels docent aan HBO-V. Jaarlijks ga ik een paar keer als verpleegkundige mee met een reisje voor mensen met een verstandelijke beperking. Toen de beperkende maatregelen ingingen wilde ik graag iets doen. Ik zag dat er vraag naar verpleegkundigen was voor een covid19-cohortafdeling in een verpleeghuis in Amsterdam-Zuidoost. Dat is een geïsoleerde afdeling, waar mensen met corona in groepen van vijf verpleegd worden. Het zijn meest oudere mensen, die hier komen vanuit huis of vanuit het ziekenhuis. We werken met beschermende kleding, maximaal vier uur achter elkaar. Het is erg warm in zo'n pak; in het begin dacht ik dat ik het niet zou trekken. Je loopt er bij als een maanmanneltje. Het is ook onwerkelijk dat mensen je niet herkennen als je het pak uit hebt.

Wat mij inspireert om dit werk te doen? Ik ben de verpleging altijd als roeping blijven voelen; een Bijbels motto om voor de zwakkere te zorgen. Ik wil mensen ondersteunen, begeleiden. Het gaat hier vaak om palliatieve zorg, waarbij het belangrijk is dat mensen zich comfortabel voelen. Dat is soms maar kort, omdat mensen hier al heel erg ziek komen. Ik besteed ook veel

aandacht aan contact met familie. Mensen zeggen soms tegen mij dat ik ook voor mezelf moet zorgen, ik kan het tenslotte ook zelf krijgen. Daar ben ik niet bang voor.

Soms hebben we ook een jongere patiënt, zoals laatst een sterke man van 40 jaar, die twee weken op de IC had gelegen. Het is onwerkelijk om te zien wat het virus met een gezonde man kan doen. Van iemand die volop in het leven staat, was hij niet

meer in staat om zichzelf te verzorgen of te douchen. Onze taak is dan om hem weer wat vertrouwen te geven in zijn eigen lichaam en een luisterend oor te bieden in de hoop dat hij zijn traumatische ervaringen kan verwerken.

We kregen ook een echtpaar van 93 en 98 jaar met corona dat al 65 jaar samen was. De man was heel erg ziek en is dezelfde dag nog overleden. Maar het was ontroerend om te zien hoe hij tot het laatst, al zwaar ademend, bezorgd en liefdevol naar zijn vrouw in het bed naast hem keek. Het doet me pijn om te weten dat zij nu op een gesloten afdeling is opgenomen waar zij helemaal alleen op een kamer ligt. Wat was het mooi geweest als ze samen waren gegaan.

Om op te laden na een zware werkdag of werkweek is het voor mij belangrijk om gezond te eten en te bewegen. Na een avonddienst als ik thuiskom en naar bed ga luister ik graag naar de hoopvolle muziek van Kinga Ban. Zij is een christelijke zangeres die op 38-jarige leeftijd aan kanker is gestorven. Haar rotsvaste vertrouwen in het geloof en in het feit dat dit leven op aarde niet het enige is, geeft mij kracht om door te gaan.

Marjorie de Man

Sinds vijf weken werk ik op de Intensive Care in het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Voor mij een ongewone plek omdat ik normaal op de Intensive Care van het Wilhelmina Kinderziekenhuis werk. Sommige dingen zijn hetzelfde, veel is anders: de patiënten zijn groter, ik mis de familie en ik werk op een zaal waar vijftien patiënten naast elkaar liggen, zonder privacy. En alhoewel het in de media gaat over 'tegen het virus vechten, overleven en ten

strijde gaan', gaat het daar voor mij al lang niet meer over. Ik zie mensen lijden. Verwarde patiënten die niet meer weten waar ze zijn, die amper nog hun armen of benen kunnen bewegen, die niet meer kunnen praten en nog zo'n lange weg hebben af te leggen. Wat inspireert me dan nog? Ik val terug op de eed die we als verpleegkundigen en artsen hanteren: 'Soms genezen, vaak verlichten, altijd troosten'. Naast de vele technische handelingen die ik uitvoer, zit ik naast het bed van en praat tegen de patiënt, ook al praat die niet terug. Ik vertel over de foto's die bij het bed hangen, over de familie die iedere dag gebeld wordt en over het werk dat de patiënt voor de coronaperiode deed. Dat lees ik op de 'Wie ben ik-poster' die bij het bed hangt en is

ingevuld door familieleden. Twee weken later verlaat de patiënt de Intensive Care, in zijn bed wordt hij opgehaald door de verpleegkundige van de Cohort-afdeling. Onderweg pak ik zijn hand, wens hem sterkte. En even denk ik dat hij me herkent, van de dagen dat ik voor hem zorgde en een beetje troost gaf. Maar hij sluit zijn ogen, te moe, te veel meegemaakt. Maar voor mij is dit genoeg.

Terwijl ik naar de koffiekamer loop, kom ik een anesthesiemedewerker en een operatie-assistent tegen, zij doen net als ik normaal gesproken ander werk, ook zij zorgen nu voor deze patiënten. In de koffiekamer zie ik twee militair-verpleegkundigen, teruggehaald van oefening. Daarnaast nog een co-assistent, bezig met een studie geneeskunde, ook zij wil graag helpen, twee verpleegkundigen van de afdeling Cardiologie en een arts die al jaren in de tropen werkte. En dát inspireert ook, al die collega's met allemaal verschillende achtergronden en verhalen ... Ik pak een kop koffie en vraag de militair-verpleegkundige naar zijn laatste missie.

Yvonne Onnekink

Ook voor mij zijn het rare tijden. Ik werk al ruim 20 jaar als verpleegkundige in de Utrechtse wijkverpleging, de laatste 13 jaar voor Buurtzorg. Sinds de corona-uitbraak werk ik standaard met een mondkapje op en handschoenen aan. Tot dusverre hebben wij in ons team nog geen mensen met corona te verzorgen gehad. Enkele weken geleden was er een mevrouw die verdacht werd van corona. Maar omdat de wijkverpleging toen nog niet de beschikking had over goede extra beschermende materialen mochten de medewerkers van Buurtzorg niet bij deze mevrouw komen om haar te verzorgen. Familieleden hebben de zorg toen overgenomen, op afstand gecoacht door de wijkverpleging. Gelukkig herstelde mevrouw weer en bleek het toch geen corona te zijn geweest.

Inmiddels is er wel genoeg beschermend materiaal beschikbaar. Verder is er in de wijk Kanaleneiland een *Buurtzorgpensio-*

on dat normaliter in gebruik is als zorghotel voor herstel na ziekenhuisopname. Het wordt nu ingezet als coronacentrum waar mensen na terugkeer uit het ziekenhuis verder op krachten kunnen komen. En waar men mensen met milde coronaklachten verzorgt. Ik heb veel bewondering voor mijn thuiszorgcollega's in Brabant, die een hele drukke periode achter de rug hebben.

Veel van mijn Utrechtse cliënten worstelen met eenzaamheid en hebben nu nog méér dan anders behoefte aan een praatje of een kopje koffie. Daar probeer ik de tijd voor te nemen. Maar andere cliënten hebben de zorg uit eigen beweging helemaal stopgezet. Om het risico op besmetting te minimaliseren. Met die mensen is wel telefonisch contact om zo een vinger aan de pols te houden.

Ik realiseer me dat het belangrijk is om zelf gezond te blijven door goed voor mezelf te zorgen. Opladen doe ik vooral tij-

dens wandelingen met onze een jaar oude labrador. Daarnaast probeer ik 'soepel' te blijven door yoga te beoefenen. De yogalesen worden nu online gegeven, wel even wennen. En ik heb een Netflix-abonnementje genomen om zo nu en dan een serie te kijken. Mijn man Adri en ik hebben twee kleinkinderen van drie en anderhalf jaar oud. We hebben er bewust voor gekozen hen te blijven zien, zodat we de drukke ouders van de kleinkinderen ontlasten die vanuit huis moeten werken.

De vernieuwingspredikant stelt zich voor

Foto: Jaap Schuurman

Het moet 2006 geweest zijn. Ik weet het nog goed. We stonden in de warme ondergaande lentezon. Tegen mijn goede vriend Erik zei ik dat ik beter ontslag kon nemen van mijn toenmalige baan. Rond die tijd zaten wij geregeld avonden lang te praten en te discussiëren in de lokale shoarmazaak. Gewapend met het Nieuwe Testament in het Grieks en een waar legioen aan theologische onderwerpen, voerden we leuke gesprekken en verhitte discussies. Meestal met veel humor en een sigaret. De keuze voor theologie lag eigenlijk al lang voor de hand. In mijn tienertijd was ik letterlijk iedere avond in de kerk te vinden: Bijbelstudies, een Alpha-cursus, repetities met verschillende bandjes en – niet te vergeten – iedere zondag de kerkdienst. Gebiologeerd was ik door die magische Bijbel en de verhalen. De sfeer van een Jozef in de put, Noach in zijn ark en natuurlijk Jezus, de Zoon van God. Zoals vaker gebeurt, wankelden leerstellingen door studie. Keihard viel ik na een aantal jaren HBO-Theologie aan de Christelijke Hogeschool in Ede van het geloof van mijn jeugd. Toch ben ik geloven en God nooit helemaal kwijtgeraakt. Dat heb ik te danken aan de remonstranten. Daar werd ik in 2014 ingeschakeld om op zoek te gaan naar een aansluiting tussen het vrijzinnig gedachtegoed en jongere doelgroepen dan de be-

oogde 45-plussers van de Mijn-God-campagne. Het resultaat is onder andere te zien in De Leven Ede, Utrecht en Hilversum (gemeenschappen van twintigers en dertigers rondom ons vrij en verdraagzaam christendom) en het Graceland Festival. Bij de remonstranten vond ik ruimte voor het geloof dat mijn ouders me hadden meegegeven, zonder God als strenge vader te zien. Al gauw na mijn aanstelling bij de remonstranten kwam een studie aan het seminarium op mijn pad. Op 7 mei 2017 werd mijn proefpreek in de Parkstraatgemeente Arnhem goedgekeurd en sindsdien ga ik een à twee keer per maand voor in verschillende kerken in het land. Omdat ik zelf in een evangelische kerk ben opgegroeid, vond ik het van belang de rijke traditie ook vanaf de kansel te leren kennen. Sinds 1 april 2020 is een droom werkelijkheid geworden: ik mag mijzelf predikant noemen van de mooiste en meest actieve remonstrantse gemeente die Nederland rijk is! Samen met mijn vrouw Arina en drie jonge kinderen ben ik in Ede blijven wonen. Het is hier bosrijk, rustig en de huizen zijn betaalbaar. In deze korte video vertel ik hier nog iets meer over vanuit mijn studeerkamer: <https://youtu.be/u4Es93Q7feg>. De QR-code scannen kan ook.

Jaap Marinus

Aanwezig

*Geweldige, gedreven wind trok door het hele huis,
haar zingend, blij geluid werd één met stralend licht,
licht als vuur, dansend spel van vonken en van rood,
iets als een vlam ontsproot aan licht en klank en stem*

...

*Wie door de Geest is aangeraakt begint opnieuw te leven en geeft dit door, een lopend vuur, een lichtend spoor trekt door de wereld, zet de mens in vuur en vlam, verenigt tot gemeenschap.
Een lange optocht door de tijd op weg en werkend aan een rijk van volmaakte vreugde.*

Uit de 'Pinkstercantate' van Marijke de Bruijne

@ Wie had kunnen bedenken, dat we al meer dan twee maanden de diensten in de Geertekerk niet kunnen bijwonen. Maar er gloort hoop!

Op 6 mei kondigde de premier een versoepeling van de maatregelen aan, ondermeer dat bijeenkomsten tot 100 personen waarschijnlijk in juli weer hervat kunnen worden. Zo ook de kerkdiensten. Dit betekent voor de Geertekerk, dat we vanaf zondag 5 juli misschien weer vieringen kunnen houden. Een commissie gaat uitwerken hoe we de kerkdiensten veilig kunnen inrichten. Uiteraard maakt iedereen zelf de afweging een dienst te bezoeken.

Tot eind juni hebben we Radio Geertekerk, een podcast of een viering van de remonstranten (landelijk).

@ Per 1 april is Jaap Marinus gestart als vernieuwingspredikant. In deze Geertebrief stelt hij zich aan ons voor (zie vorige pagina).

@ In de vorige Geertebrief vermeldde we dat ds. Alleke Wieringa dit jaar 25 jaar remonstrants predikant is. We wilden dat in de dienst van 21 juni feestelijk gedenken. Dit kan nu niet doorgaan vanwege de coronamaatregelen. Zodra we de diensten weer kunnen hervatten plannen we een nieuwe datum hiervoor.

@ De opmerkingen en vragen die binnengekomen zijn naar aanleiding van de stukken van de ALV vergadering (die niet doorging) zijn gebundeld in een Nota van Inlichtingen. Deze worden met de voorgestelde besluiten ter goedkeuring voorgelegd aan leden en vrienden.

@ Zoals het vaak gaat bij het opruimen van zolders, zijn ook op de zolder van de Geertekerk opmerkelijke zaken tevoorschijn gekomen:

1. Een map met foto's die zijn genomen tijdens de wederopbouw van de kerk van 1954-1956.
2. Een ingelijste originele tekening uit de jaren '50 van het Mozesraam, van glazenier Dijkstra.

De lijst en het glas zijn beschadigd, maar de moeite waard om opnieuw te laten inlijsten en een goede plek te geven.

@ Adri Onnekink en Maarten van der Bijl zijn begonnen de geluidshoek in de kerk te renoveren.

Mattie van der Slikke, secretaris.

Schrijfactie Amnesty International in tijden van Corona

De coronapandemie heeft de wereld drastisch veranderd. Bij Amnesty blijven ze doen wat ze altijd deden: regeringen en bedrijven die mensenrechten schenden in de gaten houden en aanspreken.

'Er is geen hoop dat dit virus wordt teruggedrongen als mensen geen toegang hebben tot betrouwbare informatie,' zegt Ashfaq Khalfan van Amnesty International. Het is alarmerend om te zien hoeveel regeringen meer interesse hebben in het beschermen van hun eigen reputatie dan in het redden van levens. Vanaf het begin van de coronacrisis, toen de Chinese autoriteiten berichten in de media censureerden en klokkenluiders bestraffen, zetten journalisten over de hele wereld hun leven, banen en vrijheid op het spel om essentiële informatie met het publiek te delen.

Zo werd de Venezolaanse journalist Darvinson Rojas op 21 maart gearresteerd en na twaalf dagen in afwachting van het politieonderzoek op borgtocht vrijgelaten.

Hij deelde informatie over de verspreiding van het coronavirus in Venezuela. Rojas wordt beschuldigd van 'haat zaaien' en het 'aansporen tot geweld'. Hiermee proberen de autoriteiten hem de mond te snoeren.

In veel andere landen worden journalisten vervolgd omdat ze over de coronauitbraak schreven. Onder andere in Azerbeidzjan, Kazachstan, Servië, Bangladesh, India, Cambodja, Oeganda, Rwanda, Somalië, Zuid-Afrika, Angola, Mozambique,

Zimbabwe, Zambia, Swaziland, Egypte, Tunesië, Turkije en Palestina. Ook worden journalisten die rapporteren over mensenrechtenschendingen in verband met de pandemie – zoals politiemisbruik of slechte gevangenisomstandigheden – lastiggevallen, geïntimideerd, aangevallen en vervolgd.

Nu er geen kerkdiensten in de Geertekerk worden gehouden, is ook de maandelijkse schrijfactie na afloop van de dienst stil komen te liggen. Voor iedereen die zelf in actie wil komen wijzen wij op de website van Amnesty International. <https://www.amnesty.nl/kom-in-actie/acties>. Daar staat de laatste informatie over schending van mensenrechten en worden mogelijkheden genoemd om in actie te komen, hetzij via email, hetzij via het versturen van een (voorbeeld)brief.

Wij hopen dat de trouwe schare ondertekenaars van de brieven na afloop van de dienst nu zelf in actie willen komen.

Werkgroep Amnesty International

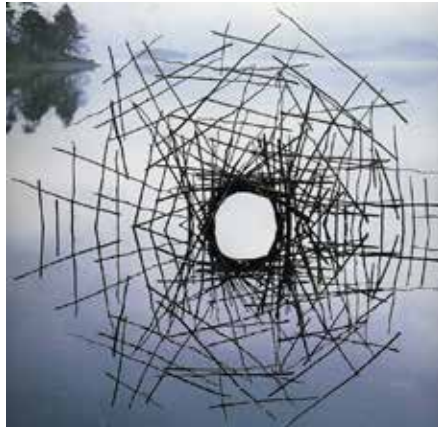
In memoriam

Irene Tanis - Doeleman

Op 4 november 2019 is Irene Tanis - Doeleman heel onverwacht in haar slaap overleden.

Overall waar Irene zich begaf, ontstond een hartelijke verbinding. In die zin had zij op vele plekken 'familie': de kinderen van haar man Karel, die al eerder is overleden, de aanloopkatten, de mensen van het pleintje van de Talmastraat in Maarssen, het tennisen, de zorgboerderij en de bootseerlessen. Aan de binnenkant van de voordeur van haar knusse huis hing deze tekst: 'In the name of the Bee, and of the Butterfly and of the Breeze, amen'. Een eigenzinnige variant op: In the name of the Father, and of the Son, and of the holy Ghost, Amen'. Voor haar was dit tekstje niet zomaar een gebbetje om het geloof een beetje te jennen, want zo zat ze niet in elkaar, maar veeleer een serieus motto van iemand die zich in al haar vezels verbonden voelde met de natuur en met alles wat leeft.

Het zijn de slotwoorden van een gedicht zonder titel van Emily Dickinson. Het hele

gedicht ademt afscheid. Het afscheid van de zomer, het verlangen om met haar mee te gaan, en je proeft er ook het afscheid van het leven in. Maar wel met een wijze bij, een wonderlijke vlinder en een frisse wind – een ode aan hen tot slot. Irene ten voeten uit: natuur, een vrolijke lichte knipoog naar De Hogere, wetend van eindigheid, genietend van de wonderlijke schoonheid van al wat is.

Ze was bescheiden aanwezig, ging haar gang, liet de zaken zich ontwikkelen, en

was zeker niet dominant. Vooral heel lief en zorgzaam, maar vergis je niet: in al die lievigheid – zo haalde haar Tanis-familie op – gebeurde er wel precies wat zij wilde. 'Ze kreeg ook altijd haar zin, maar we snappen nog steeds niet hoe' werd er met een waarderende glimlach gezegd. Hoewel ze volop leefde en genoot van alle dingen waar ze mee bezig was, was ze zich ook bewust van haar eindigheid. En ze was erg bang dat ze afhankelijk zou worden.

Nu is ze ergens – we weten niet waar. 'My heart is in the Highlands' is een lied wat ze erg mooi vond. Wie weet welke mooie 'Hoge Landen' er nog op ons wachten? Irene was daar open over. Ze was nieuwsgierig hoe het verder zou gaan na haar overlijden. "God?" zei ze, "daar verheug ik me op". Ze had een soort beeld voor ogen van dat het daar heel goed zou zijn en dat er geen gebrokenheid meer zou zijn. Moge de herinnering aan haar ons een warm gevoel in ons hart bezorgen en een glimlach op ons gezicht brengen.

Alleke Wieringa

Van de penningmeester

Wellicht een schenkingsovereenkomst?

Begin mei hebben veel leden en vrienden een brief gekregen over de financiële bijdrage aan de gemeente die van eenieder wordt verwacht. Niet iedereen heeft zo'n

brief gekregen, zoals zij die nog niet zolang geleden vriend zijn geworden en hun bijdrage al hebben betaald. Een andere groep die geen brief heeft gekregen zijn de circa 150 mensen die hun bijdrage zelf al (geheel of gedeeltelijk) hebben voldaan, bijvoorbeeld in maandelijkse termijnen. Hartelijk dank hiervoor. Van hen hebben sommigen een overeenkomst voor een periodieke schenking gesloten. Daarbij verplicht de schenker zich voor tenminste vijf jaar jaarlijks een vast bedrag te schenken. Voor de RGU gaat het om 70 overeenkomsten. Die in 2019 bijna € 64.000,- opleverden, maar liefst 30% van het totaal van de € 220.000,- van de jaarlijkse bijdragen.

Waarom een schenkingsovereenkomst?

Voor de RGU is het grote voordeel dat de overeenkomsten de stabiliteit van de bij-

dragen bevorderen. Hoe meer overeenkomsten hoe minder de bijdragen fluctueren. Het voordeel voor de schenker is volledige aftrekbaarheid voor de inkomstenbelasting. Wellicht dat betrokkenen dit voordeel ook aan de RGU willen schenken. Door het jaarlijkse schenkingsbedrag wat te verhogen ten opzichte van het bedrag dat men zonder overeenkomst zou geven.

Hoe komt een schenkingsovereenkomst tot stand?

Door het invullen en ondertekenen van het formulier dat ik u graag toezend. En uiteraard beantwoord ik graag uw vragen hierover. Ik hoop in ieder geval dat u na lezing van dit stukje op het idee komt: "Dat lijkt mij ook wel wat."

*Wim Edelman, penningmeester
tel 06 26918141*

Diaconale Geluiden en collectes

Spotlichtproject

Het spotlichtproject is dit keer: de Stichting Kansarmen Sri Lanka. Deze heeft als doel de kwaliteit van leven van kansarme inwoners door verbetering van de hygiëne te verhogen. Van 2006 t/m 2017 zijn er ruim 200 projecten gerealiseerd voor 75.000 inwoners. In Sri Lanka werkt men nauw samen met de zusterorganisatie Foundation Kansarmen Sri Lanka. Juist tijdens de Coronacrisis is de nood hoog: geen werk betekent geen inkomen. Men rijdt thans dagelijks door de dorpen om voedsel te brengen. Op verzoek van een gemeentelid steunen wij dit mooie project met een eenmalige gift van € 750,-. www.kansarmensrilanka.nl

Komende collectes

Op **31 mei** – Pinksteren – collecteren we voor Tent of Nations.

Daoud Nassar is de Palestijns-christelijke eigenaar van Tent of Nations, een educatief boerenbedrijf in het bezette gebied van de Westbank. Zijn Paasboodschap aan ons is: "Vandaag, nu we door moeilijke tijden gaan en te maken hebben met schijnbaar hopeloze situaties, is het van belang om voor

ogen te blijven houden dat we mensen zijn die leven vanuit hoop. We zijn mensen van de opstanding. Het is de uitdaging om niet te handelen vanuit slachtofferschap, maar vanuit kracht." Leven onder het joodse gezag is al bijzonder moeilijk. Maar nu hebben ze ook nog te maken met een medische noodtoestand door het coronavirus. Wat resulteert in een volledige lockdown. Toch blijven ze bij het motto dat hen door alle moeilijkheden heen heeft geholpen: "Wij weigeren vijanden te zijn". Met Pinksteren willen wij deze dappere Palestijnse familie een hart onder de riem steken en voor haar collecteren. Meer informatie: www.tentofnations.nl

Op **7 juni** is de collecte voor het Universitair Asiel Fonds (UAF).

Het UAF begeleidt vluchtelingen met opleidingscapaciteiten naar een duurzame plek op de arbeidsmarkt. Het UAF werkt vraaggericht en biedt samen met zijn partners zoveel mogelijk nieuwkomers een kans. Omgekeerd leveren deze mensen nu tijdens deze coronacrisis hun bijdrage. Zoals een reumatoloog in opleiding, ooit vluchteling uit Syrië, nu zijn bijdrage levert op de spoedeisende hulp waar coronapatiënten binnenkomen. Voor meer informatie: www.UAF.nl.

De collecte van **5 juli** is voor SchuldHulpMaatje.

In Nederland heeft één op de vijf huishoudens te maken met schulden. Uit schaamte zoeken veel mensen (te) laat hulp. SchuldHulpMaatje zet zich vanuit naastenliefde in om mensen met financiële problemen zo vroeg mogelijk te bereiken en zonder verwijten te helpen. Gedragsverandering en financiële zelfredzaamheid staan daarbij centraal. Jaarlijks krijgen zo'n tienduizend mensen persoonlijke hulp van circa tweeduizend gecertificeerde schuldhulpmaatjes (vrijwilligers). Via de website (www.schuldhulpmaatje.nl) worden verder

nog eens tienduizenden mensen geholpen. De aanpak van SchuldHulpMaatje is een welkome aanvulling op de professionele schuldhulpverlening.

Hulp aan deze mensen vraagt een manier van communiceren die de ander in zijn/haar waarde laat.

Om daar meer zicht op te krijgen volgden Judith Fournier en Arina de Heer onlangs de workshop 'Geldzorgen bespreekbaar maken'. Het zelf oefenen met herkenbare casussen was een waardevolle en leerzame ervaring!

De collecte van zondag **2 augustus** is voor ons project Madilo op Madagascar.

Daar steunen we de bevolking van het vissersdorpje Ankify Douanay om ze zelfredzaam te maken. De basisschool floreert en wordt uitgebreid. Voor het derde jaar op rij zijn alle betrokken leerlingen met de

hoogste notering tot het vervolgonderwijs toegelaten. De met hulp van de stichting opgezette medische post bewijst in alle opzichten zijn diensten.

Afgelopen winter is Ankify zwaar getroffen door cyclonen, die veel ziekten hebben veroorzaakt en substantiële schade aan gebouwen. De sanitaire omstandigheden zijn weer achterop geraakt. Er is dan ook dringend bouwkundige hulp en aanvulling van medicijnen nodig. Het geplande voorjaarsbezoek van de stichtingsbestuurders uit Frankrijk kan door de coronapandemie niet doorgaan; hopelijk wel in september. Bij-

scholing van leerkrachten wordt daardoor ook uitgesteld. Gelukkig heeft het coronavirus Ankify nog niet of nauwelijks bereikt. Meer informatie: www.madilo.fr

Op **6 september** collecteren we voor Villa Vrede.

Doel van Villa Vrede Utrecht is mensen zonder verblijfsstatus een plek te bieden voor ontmoeting, ontspanning en ontwikkeling. Ieder mens is het waard om gezien te worden en zich te kunnen ontplooiën. Tijdens de coronacrisis is Villa Vrede nog wel beperkt open voor ongedocumenteerden zonder vaste woon- en verblijfplaats. Verder heeft Villa Vrede een Corona Helpdesk voor statushouders opengesteld. Meer informatie: www.villavrede.nl

Vorige collectes

5 april, Palmzondag

Het wordt traditie om er met de Geertekerk voor te zorgen dat de Voedselbank in

De Bilt eieren kan kopen voor in de pakketten met Pasen. Dit jaar overtrof de opbrengst alle verwachtingen: € 924,-. Hartelijk dank!

12 april, Pasen

Tijdens de mooie online Paasdienst collecteerden wij voor INLIA, Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven met Asielzoekers. Aangezien het een landelijke dienst was, is de collecteopbrengst ook landelijk en bedraagt: € 1.850,-. Hartelijk dank namens www.INLIA.nl

In deze crisistijd rond het coronavirus, met online-kerkdiensten, is het altijd mogelijk uw bijdragen op de bankrekening van de Diaconie te storten:

NL69 TRIO 0379 7018 04 t.n.v. Diaconie RGU

De Diaconie wenst u, ondanks alles, mooie Pinksterdagen.

Namens de Diaconie, Lietha Scheewe

Vervolg van pagina 4

fanatisme, dat in de roes van het eigen gelijk net zo onmenselijk uitpakt als het leed of onrecht waartegen het ontvlamd is. 'Vuur' is iets geweldigs, hartverwarmends, maar heeft riskante uitersten voor degene die er mee omgaat. De brand kan ook naar binnen slaan en jou helemaal doen opbranden. Mozes ontmoette de Eeuwige voor het allereerst in een wonderlijke situatie waarbij een braamstruik weliswaar in vuur en vlam stond, maar op de een of andere manier niet verteerde. Je zou er deze betekenis aan kunnen hechten:

De kunst is om wel te 'branden' maar niet 'op te branden', want daar is niemand mee geholpen. Een vuur – ook een heilig vuur – heeft voeding nodig. Het is genoeg als je doet wat jij kunt, niet meer en niet minder.

Zingen in de nacht

Het is niet altijd makkelijk om het vuur brandend te houden. Omdat de pijn of het verdriet te groot is. Of de verwarring en de desoriëntatie. Of omdat er zoveel andere zaken je noodgedwongen doen versnipperen en afdwalen van wat van werkelijk belangrijk voor je is. Het overkomt iedereen wel eens. Voor mij is het een Taizé-lijed dat me helpt om er doorheen te komen. Het is geen 'recept', maar misschien wel een tip: 'Als alles duister is, ontsteek dan een lichtend vuur dat nooit meer dooft' met zijn weemoedige maar toch opstijgende melodie. Zoek maar op op Youtube.

Zorgen voor het vuur

De gloeiende houtskool in de as moet je voor de nacht zorgvuldig op een hoopje vegen op de vuurplaats. Niet weggooien! Morgenochtend zal je ontdekken dat er nog zoveel leven in zit dat je er weer een vuurtje mee kunt aanmaken. 'Banking the fire' heet dat op z'n lers.

Er is zelfs een zegenspreuk bij:

*Let us bank this fire in honour of Holy Patrick.
May our house not be burnt or our people murdered,
And may the bright sun of tomorrow shine
On us all, at home or abroad.*

Alleke Wieringa

Oproep

Hemel en aarde bewegen. Schrijft u mee?!

Voor deze Pinkstereeditie nodigden wij lezers uit om mee te schrijven over het thema *In vuur en vlam*. Zoals u nu kunt lezen in de rubriek 'Eigen geluid' heeft dat een aantal indrukwekkende en ontroerende bespiegelingen opgeleverd over wat hen op de been houdt, wat hen inspireert in deze coronatijd.

Het volgend nummer van de Geertebrief verschijnt eind augustus. Als thema daarvoor kozen we *Hemel en aarde bewegen*. We zouden het mooi vinden als u weer meeschrijft over wat dit thema u te zeggen heeft.

Uiterlijk maandag 17 augustus ontvangen we graag uw geschreven tekst in maximaal 200 woorden.

Dat kan per mail aan:

redactie@geertekerk.nl

We kunnen ook telefonisch contact met u opnemen voor een kort interview, dat wij dan optekenen.

De jeugd wil ook wat

Wat is er fijner dan kijken naar tv-shows waar sprake is van een metamorfose met van die mooie 'before-' en 'after'-plaatjes. Oude interieurs worden omgetoverd tot glimmende nieuwe; te zware bankhangers veranderen in slanke fitte versies van zichzelf. Nu zitten we zelf midden in een wereldwijde corona 'before-' en 'after' werkelijkheid waarmee we moeten leren omgaan en met ons, onze kinderen. Nu merken we zelf dat die verandering er wel moeiteloos uitzag op tv, maar dat in werkelijkheid niet is.

Voor de wereld op slot ging, waren we als stuurgroep Jeugd- en Jongerenwerk enthousiast bezig met onze verschillende doelgroepen. Misschien goed om te beginnen met een voorstelrondje: de stuurgroep bestaat uit twee oude bekenden: Madelief Blok (crèche) en Timo van Kempen (Klub). Daarnaast zijn er drie nieuwe leden: Marthe de Vries als predikant met portefeuille Jeugd- en Jongerenwerk, Jacoline Kroon (verteluur) en Jitske Bilijam (voorzitter/kerkenraadslid).

Voor ons zijn woorden als *verbinding*, *plezier*, *laagdrempelig* en *belofte voor morgen* belangrijk en geven uitdrukking aan datgene wat we willen betekenen voor de kinderen en jongeren en wie we willen zijn als gemeente voor hen. We willen graag vuurtjes aanwakkeren bij de kinderen, hun nieuwsgierigheid prikkelen of ze een veilige plek geven wanneer hun ouders naar een kerkdienst willen gaan.

Op dit moment zitten we in een periode waar verbinding een andere betekenis heeft gekregen. De afgelopen weken hebben niet alleen voor ons veel impact gehad maar zeker ook voor onze kinderen en pubers. Ze mochten in één klap niet meer naar school, hun vrienden niet meer zien, hun sport niet meer beoefenen. In deze soms verwarrende tijd hebben we gezocht naar nieuwe manieren van verbinden, via appgroepen (crèche en verteluur), Zoomvergaderingen (Klub) of instructies via film (Marthe heeft filmpjes gemaakt voor de kinderen voor Palmпасen). Het grootste gemis voor de kinderen en pubers is het fysieke samenkomen en dingen samen doen, maken of bezoeken. De Klub heeft op 10 mei een podcast verzorgd met als thema 'vrijheid'. Die voorbereidingen zijn via de app en Zoomvergaderingen gegaan.

Pinksteren is het feest van de Geest. Misschien een mooi moment om met je kind, jongere of zelf te reflecteren op de vragen: wat is geloof voor jou? Waar haal je energie uit in spirituele zin in deze coronatijd? Hoe maak jij op dit moment de verbinding tussen jezelf, je kinderen en God?

We sluiten graag af met een gedicht van een onbekende dichter die goed de weg beschrijft die we gaan in goede en slechte tijden. Een weg die we niet alleen hoeven af te leggen.

Jitske Bilijam, namens Jeugd- en Jongerenwerk

Voetstappen in het zand

Ik droomde eens en zie

ik liep aan 't strand bij lage tij.

Ik was daar niet alleen,

want ook de Heer liep aan mijn zij.

We liepen zo het leven door,

en lieten in het zand,

een spoor van stappen twee aan twee,

de Heer liep aan mijn hand.

Ik stopte en keek achter mij,

en zag mijn levensloop,

in tijden van geluk en vreugde,

van diepe smart en hoop.

Maar toen ik goed het spoor bekeek,

zag ik langs heel de baan,

daar waar het juist het moeilijkst was,

maar één paar stappen staan.

Ik zei toen: "Heer, waarom dan toch?"

Juist toen ik U nodig had,

juist toen ik zelf geen uitkomst zag,

op het zwaarste deel van 't pad...

De Heer keek mij vol liefde aan,

gaf antwoord op mijn vragen;

"M'n lieve kind, toen 't moeilijk was,

toen heb ik jou gedragen."

Wijkorganisatie

Kunnen we iets voor elkaar betekenen?

Als Stuurgroep Wijkorganisatie vinden we het belangrijk om in deze coronatijd extra aandacht te schenken aan de leden en vrienden. We zitten allemaal in hetzelfde schuitje in deze bizarre tijd. Maar we zijn met elkaar verbonden doordat we allemaal bij de Geertekerk horen.

Via de contactleden hebt u misschien gemerkt dat we aan u denken en hopen dat het u goed gaat, ondanks alle beperkingen die ons noodgedwongen zijn opgelegd.

Mocht uw contactlid iets voor u kunnen betekenen – in welke vorm dan ook – dan zal hij/zij dat graag horen. Het kan van alles zijn, zoals een telefoontje of e-mail om het hart even te luchten, een verzoek om boodschappen te doen of een bezoekje. Aarzel niet om in zo'n geval zelf contact te zoeken met uw contactlid. Weet u niet wie uw contactlid is, neem dan contact op met Marianne Smits van de Stuurgroep

Wijkorganisatie, telefoon 06 831 71 078. Iedere zondagmorgen kunt u via de uitzending van Radio Geertekerk een kerkdienst beluisteren. Ga dan om iets voor 10.30 uur naar de website van de Geertekerk. Heeft u daar hulp bij nodig, ook dan kunt u contact opnemen met Marianne Smits.

*Tiny de Boer,
namens de Stuurgroep Wijkorganisatie*

“Wat me het meest verbaast bij de westerse mens is dat hij zijn gezondheid opoffert om veel geld te verdienen.

Vervolgens offert hij het geld weer op om zijn gezondheid te herstellen. En dan is hij weer zo bezorgd over de toekomst, dat hij niet geniet van het heden, met als gevolg dat hij niet in het heden, maar ook niet in de toekomst leeft. Hij leeft alsof hij nooit zal sterven en sterft terwijl hij nooit geleefd heeft”.

Dalai Lama

Adressen en colofon

Remonstrantse Gemeente Utrecht
Geertekerk, Geertekerkhof 23
3511 XC Utrecht
E: rgu@geertekerk.nl
website: www.geertekerk.nl
banknr. NL36 TRIO 0379 5217 84
t.n.v. Remonstrantse Gemeente Utrecht
Kerkelijk bureau in de Geertekerk
T: 030-2340198

Predikanten

Ds. F. Kruyne
Arie van den Heuvelstraat 29,
3981 CT Bunnik
E: fkruyne@planet.nl
T: 030-2368873
tel. spreekuur: wo. do. vr. 18.00 – 19.00 u.

Mw. Ds. A.L. Wieringa

Distelvlinderberm 56, 3994 WT Houten
E: alwieringa@icloud.com
T: 030-2882908
tel. spreekuur: di. wo. do. 17.00 – 18.00 u.
Mw. Ds. M.F. de Vries
Twijnderslaan 36, 2012 BJ Haarlem
E: marthedevries@dds.nl
T: 06-22325913 (voor contact graag de voicemail inspreken)

Vertrouwenscontactpersonen

E: vertrouwenscontactpersonen@geertekerk.nl
Marieke Fonk T: 06-40845708
Piet van Leeuwen T: 06-10126466

Diaconale Commissie

Mary Kuiper
E: diaconie@geertekerk.nl
banknr. NL69 TRIO 0379 7018 04
t.n.v. Penningmeester Diaconale Commissie RGU

Redactie Geertebrief

Barbara Schouten, Gerard van den Berg, Ineke Ludikhuizen, Kjeld Rinsma, Marie Anne Dekker Eindredactie:
Trudy Schreuder Goedheijt
foto cover: Gert Westerveld
E: redactie@geertekerk.nl
Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht
Lay-Out: Pixels and Pencils, Houten

De volgende Geertebrief verschijnt 5 september 2020. Kopij inleveren uiterlijk op **maandag 17 augustus 2020** vóór 12.00 uur.

Kerkdiensten

Vanwege de coronamaatregelen zullen de kerkdiensten in elk geval tot 1 juni digitaal worden verzorgd.

Op www.utrecht.remonstranten.nl vindt u de actuele informatie en de link naar radio en youtube. De aanvang van de diensten is 10.30 uur, maar ze zijn ook terug te luisteren of kijken op een ander moment.

Hoe de kerkdiensten vanaf 1 juni vorm krijgen is nog niet bekend (zie berichten van de Kerkenraad). We vermelden hieronder de oorspronkelijk geplande preekbeurten. Op www.utrecht.remonstranten.nl vindt u de actuele informatie.

Remonstrantse Gemeente Utrecht Geertekerk, Geertekerkhof 23

24 mei dr. Heine Siebrand, via radio
Geertekerk

31 mei Pinksteren, ds. Marthe de Vries,
ds. Alleke Wieringa en ds. Florus
Kruyne, een beelddienst vanuit de
Geertekerk.

7 juni ds. Florus Kruyne

14 juni ds. Claartje Sloomans

21 juni ds. Alleke Wieringa

28 juni ds. Marthe de Vries

5 juli ds. Florus Kruyne

12 juli ds. Marthe de Vries

19 juli Do-Re dienst in de Doopsgezinde
kerk

26 juli Do-Re dienst in de Doopsgezinde
kerk

2 aug Do-Re dienst in de Geertekerk met
Rachelle van Andel

9 aug Do-Re dienst in de Geertekerk met
ds. I Leng Tan

16 aug ds. Marthe de Vries

23 aug ds. Alleke Wieringa

30 aug ds. Marthe de Vries

Remonstrantse werkgroep

West-Betuwe

RK Sint Suitbertuskerk, Stationsweg 9,
Geldermalsen. Tot 1 juni digitaal, samen
met de Geertekerk. Voor informatie vanaf
1 juni zie www.utrecht.remonstranten.nl

Agenda

De maatregelen in verband met het coronavirus worden geleidelijk aan versoepeld. Voor actuele informatie over het al of niet doorgaan van bijeenkomsten verwijzen wij u naar de website <https://utrecht.remonstranten.nl/agenda/>

De titel is nog leeg

*Een net nog vrolijk stapelbed
nu droevig vuil geworden hout
onhandig in elkaar gezet.
De lach is met de kinderen meegereisd,
mij alleen achterlatend met de tijd.*

*Opnieuw verbaas ik me dat dezelfde uren,
toch zo verschillend kunnen duren.
Een gevangene zegt dat hij alle tijd van de wereld heeft,
terwijl hij, naar ik aanneem, heus niet langer leeft.*

*Het gemis van wat pas nog was en nu niet is,
te klein om verdriet te mogen heten.
Toch weet ik even niet wat ik aan moet
met de zich uitstreckende uren, dagen,
zonder te weten.*

*In de verlaten vertrekken
hangt de stilte van lawaai,
vult het donker de afwezigheid van licht
en dringt herinnering erop aan
dat wat geweest is niet verdween,
slechts opgehouden door te gaan.
En zo komt er iets in de plaats, voor alles wat me verlaat.
Want de definitie van leegte is,
dat leegte niet bestaat.*

*En zo is ook het niet-weten wat er voor me ligt
geen leeg vel wit papier.
Want bevat wit niet alle kleuren,
van wat er zou kunnen gebeuren?
Vol, is het, van twijfelend verwachten,
van hoop en van potentie, van zoeken naar de krachten.
Vol, is het, van angsten en van dromen,
van vragen naar wat misschien gaat komen.
Alleen de titel is nog leeg.*

*Dus is er wél wat, ook al suggereert de leegte niet te zijn,
net als de verdwenen kinderen achter het gordijn.
En mocht iemand me vragen,
mijn droeve blik, mijn smalle lach,
is er iets?
Ach, zeg ik dan,
het is niets.*

Annet Westhoek